

Thema's ECB & DNB toezicht – Banken

De speerpunten van de Europese Centrale Bank zijn ieder geval relevant voor significante banken.

Aandachtspunt	Uitwerking
ECB: Business-modellen en winstgevenheidsfactor en	<p>In 2018 blijven de businessmodellen en winstgevendheid van banken een prioriteit. De activiteiten van de ECB zullen primair gericht zijn op het onderzoeken van de ontwikkeling van de winstgevendheid van de banken in het huidige klimaat en op het beoordelen van de implicaties van het renterisico voor de banken. Hiervoor zal de ECB rekening houden met de factoren die bepalend zijn voor de winstgevendheid van banken.</p> <p>Daarnaast zullen de uitkomsten van de gevoeligheidsanalyse van het renterisico in het bankboek (<i>interest rate risk in the banking book</i> of IRRBB) DNB helpen eventuele follow-upactie te ondernemen naar aanleiding van de invloed die mogelijke veranderingen in het renteniveau kunnen hebben op de banken.</p>
ECB: Kredietrisico – Niet renderende leningen	<p>Volgens de ECB blijft er bij een aantal instellingen sprake van een groot aantal niet-renderende leningen (<i>non-performing loans</i> of NPLs) en zou dit uiteindelijk een negatieve invloed kunnen hebben op de kredietverstrekking door banken en daarmee op de reële economie. Ook na de publicatie van de ECB NPL-leidraad in maart 2017, zal de toezichtsdialoog met banken zich primair zal blijven richten op het onderzoeken van NPL-strategieën en het verbeteren van de tijdigheid van voorzieningen en afschrijvingen voor NPLs. De impact van dit onderzoeksthema zal voor Nederlandse banken waarschijnlijk relatief klein zijn, aangezien Nederlandse banken vergeleken met andere banken in de Eurozone relatief weinig NPLs hebben.</p>
ECB: Kredietrisico – Concentraties van risicoposities & beheer en waardering van onderpand	<p>De concentratie van de risicoposities van banken in bepaalde activacategorieën leidt tot voortdurende aandacht van de ECB. De ECB is voornemens de toezichtsaanpak waarbij sprake is van een combinatie van off-site- en on-site-elementen, in de loop der tijd uit te breiden naar andere activacategorieën, bijvoorbeeld onroerend goed. Bovendien zal de aandacht van de ECB primair uitgaan naar de wijze waarop de banken hun onderpand beheren en waarderen.</p>
ECB: Risicobeheer	<p>Als het aan de ECB ligt zal DNB komend jaar een groot aantal activiteiten uitvoeren als onderdeel van het dagelijks toezicht, waaronder het monitoren van complexe financiële producten zoals level 2- en level 3-activa (als bepaald onder IFRS 7 zie nader). In het bijzonder zal DNB aandacht schenken aan de gerichte toetsing van interne modellen en de beoordelingsprocedures voor interne kapitaal- en liquiditeitstoereikendheid (ICAAP's en ILAAP's).</p>
ECB: Voorbereiding op Brexit	<p>De Brexit zal in 2018 hoog op de toezichtsadenda van de ECB blijven staan. De primaire aandacht van de activiteiten zal verschuiven van voorbereidende werkzaamheden naar de praktische tenuitvoerlegging van het ontwikkelde beleid. De ECB zal samen met DNB verder gaan met het beoordelen van de plannen van de banken om activiteiten vanuit het Verenigd Koninkrijk te verplaatsen naar het eurogebied, zoals aanvragen voor de verlening van een bankvergunning. ECB en DNB zullen aandacht besteden aan naleving van het overeengekomen beleid, met name om de oprichting van lege instellingen (brievenbusmaatschappijen) in de landen van het <i>Single Supervisory Mechanism</i> (SSM) te voorkomen. Het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie raakt tevens een aantal belangrijke instellingen met het hoofdkwartier in het eurogebied. De <i>Joint Supervisory Teams</i> (JSTs) zullen actief blijven samenwerken met significante instellingen die door Brexit worden geraakt en de verdere ontwikkeling en tenuitvoerlegging van noodplannen van banken blijven monitoren.</p>
ECB: <i>Stress testing</i>	<p>In 2018 zullen significante banken, in het kader van het toezicht, een tweetal stresstests ondergaan. Er zal sprake zijn van twee elkaar aanvullende exercities:</p>

Toezichtthema's ECB & DNB 2018

Banken

	<ul style="list-style-type: none"> § een deel van grote significante instellingen zal deel uitmaken van de door de Europese Bankautoriteit gecoördineerde EU-brede stresstest. § de ECB zal een aanvullende stresstest uitvoeren voor de resterende significante instellingen die niet aan die EU-brede stresstest meedoen. <p>De uitkomsten van de stresstestexercities zullen worden meegenomen in de procedure voor prudentiële toetsing en evaluatie (<i>Supervisory Review and Evaluation Process of SREP</i>) om de capaciteit van banken op het terrein van stresstests en risicobeheer te versterken en een kwantitatieve beoordeling opleveren van de risicoprofielen van banken ten aanzien van diverse risicocategorieën.</p>
<p>ECB & DNB: Verandervermogen</p>	<p>DNB (en ook de ECB) wil bereiken dat financiële instellingen (inclusief banken) in staat zijn om veranderingen tijdig te identificeren en succesvol door te voeren. Op basis van een methodiek die de DNB samen met de AFM heeft ontwikkeld, zal de DNB in 2018 bij acht verschillende soorten financiële instellingen het verandervermogen onderzoeken. De focus zal liggen op financiële instellingen die op de drempel van een belangrijke verandering staan, dan wel een belangrijke wijziging hebben ingezet. De ECB heeft aangegeven dat banken in het bijzonder stil moeten staan bij de invoering van IFRS 9. De resultaten van het onderzoek koppelt DNB in ieder geval terug aan de in het onderzoek betrokken instellingen en mogelijk ook sector breed.</p>
<p>DNB: Toenemende digitalisering en cyberaanvallen</p>	<p>DNB ziet cyberrisico als een snel groeiende bedreiging. Cyberrisico onderscheidt zich van andere IT-risico's doordat sprake is van kwaadwillende externe partijen die zich richten op het stelen, verstoren of wijzigen van (klant)data in IT-systemen.</p> <p>DNB wil bereiken dat banken hun niveau van beheersing van cyberrisico's verhogen. DNB moedigt ook de sector aan om (technologische) innovaties in te zetten om te komen tot effectievere en efficiëntere inrichting van de integere bedrijfsvoering. Al meerdere jaren voert DNB onderzoeken uit bij financiële instellingen naar de beheersing van risico's ten aanzien van informatiebeveiliging. DNB zet dit in 2018 voort.</p> <p>Behalve via onderzoeken zal DNB het belang van het beheersen van cyberrisico onder de aandacht brengen door het organiseren van seminars en ronde tafels en door het uitbrengen van nadere handvatten.</p>
<p>DNB: Verankering van klimaatrisico's</p>	<p>DNB onderscheidt twee risicocategorieën op het gebied van klimaat: (i) fysieke risico's door klimaatgerelateerde schade; en (ii) transitierisico's als gevolg van het omschakelingsproces naar een klimaatneutrale economie. DNB gaat deze risico's verankeren in haar toezicht om duurzame financiële stabiliteit te bewerkstelligen. DNB gaat de klimaatrisico's, waar relevant, opnemen in het beoordelingskader. Verder werkt DNB aan de verdere ontwikkeling van klimaatstresstesten.</p>
<p>DNB: Inventarisatie staartrisico's</p>	<p>In de nasleep van de financiële crisis, wil DNB komend jaar gaan inventariseren welke risico's als relatief klein beschouwd door banken of zelfs geheel over het hoofd gezien zijn door banken, maar waarvan de impact potentieel groot is. DNB noemt dergelijke risico's 'staartrisico's'. Banken kunnen vragen verwachten over de methodologieën waarmee zij staartrisico's signaleren.</p>
<p>DNB: Financieel-economische criminaliteit</p>	<p>Toezicht op het voorkomen van financieel-economische criminaliteit en op de integere bedrijfsvoering van banken is onderdeel van het takenpakket van DNB en niet van de ECB. DNB gaat voor iedere significante bank een toezichtprogramma opstellen dat is afgestemd op het specifieke risicoprofiel van deze bank. In het kader van deze programma's zal DNB mogelijk het bestuur aanspreken op zijn verantwoordelijkheid bij het beheersen van de risico's die zijn verbonden aan financieel-economische criminaliteit.</p>

	De niet-significante banken zullen door de DNB beoordeeld worden op een intensieve en risicogebaseerde wijze.
DNB: Terrorisme-financiering en sanctieschendingen	<p>Diverse geopolitieke conflicten en de reële terreurdreiging vragen om maximale inzet van de financiële sector om betrokkenheid bij terrorismefinanciering en overtreding van de Sanctiewet 1977 te voorkomen. Daarbij wordt van financiële instellingen verlangd dat zij een adequaat transactie monitoringsysteem hebben, dat tijdig ongebruikelijke transacties detecteert en ervoor zorgen dat deze tijdig gemeld worden.</p> <p>In 2018 onderzoekt DNB daarom cross-sectoraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> § Hoe gaan instellingen om met het risico op betrokkenheid bij terrorismefinanciering? § In welke mate maken instellingen adequaat gebruik van indicatoren om terrorismefinanciering te identificeren en waar relevant te melden? § Zijn de beheersmaatregelen ten aanzien van naleving van de Sanctiewet 1977 en aanverwante wet- en regelgeving toereikend?
DNB: De SIRA in de praktijk	<p>In de voorgaande jaren heeft DNB bijzonder cross-sectorale aandacht besteed aan de SIRA's van banken. DNB is echter niet tevreden over de resultaten van 2016 en 2017, omdat DNB te vaak vaststelt dat er sprake is van een discrepantie tussen de SIRA in opzet aan de ene kant en de invulling van de (integere) bedrijfsvoering en de poortwachtersfunctie aan de andere kant.</p> <p>In 2018 zal DNB het zwaartepunt van haar toezicht plaatsen op de manier waarop banken de uitkomsten van hun SIRA's laten doorwerken in de praktijk. Dit zal zowel de risicoafweging betreffen, als ook de getroffen beheersmaatregelen.</p>

Contact

Olga Elsenga
HVG Law
olga.elsenga@hvglaw.nl
+ 31 (0)88 - 407 0431

Emanuel van Praag
HVG Law
emanuel.van.praag@hvglaw.nl
+ 31 (0)88 - 407 0498